

Múzeum obchodu Bratislava

VÝROČNÁ SPRÁVA ROK 2004

1. *Múzeum obchodu Bratislava*

Linzbothova 16, 821 06 Bratislava

Zriaďovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Riaditeľ : prom. hist. Marcel Juck

Múzeum obchodu Bratislava zabezpečuje na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďovanie, zhodnocovanie vedeckými metódami a odborné spravovanie zbierkových predmetov, písomných dokladov a iných dokumentačných foriem o vývoji obchodu, pohostinstva a cestovného ruchu (ďalej len obchodu) na území Slovenska od jeho prvopočiatkov až po súčasnosť. Zároveň zabezpečuje ich sprístupnenie verejnosti a využívanie vo verejnom záujme. Zbernou oblasťou je územie Slovenska a nadväzne oblasti a územia štátnych útvarov, ktorých bolo územie Slovenska v minulosti súčasťou.

Tel./fax: 00421/2/45243167

e – mail: muzeum.obchodu @ muzeumobchoduba.sk

názov: www.muzeumobchoduba.sk

forma hospodárenia: štátna rozpočtová organizácia

vysunuté pracovisko: stála expozícia „ Z histórie obchodu na Slovensku „, Zámocká 5,
019 01 Ilava – Klobošice, tel.:00421/42/4465638

2. Poslaním Múzea obchodu Bratislava je najmä tvorba, ochrana, odborné spravovanie a prezentácia zbierkového fondu dokumentujúceho vývoj obchodu a pohostinstva na území Slovenska. Zbierkový fond spravuje múzeum, ako súčasť kultúrneho dedičstva národa a štátu. Kvantitatívne predstavuje zbierkový fond 59.952 kusov. Svojim pôsobením sa múzeum orientuje na celú populáciu s dôrazom na mládež na akomkoľvek stupni vzdelávania. Podstatnou činnosťou je zhromažďovanie – tvorba zbierkového fondu – akvizícia – 99,9% predmetov, písomností a iných dokumentačných foriem získalo múzeum kúpou. Rovnocoennou zložkou činnosti je ochrana, čiže uloženie, konzervovanie a reštaurovanie. Odborné spravovanie spočíva najmä vo všetkých odborných múzejných činnostiach, ako sú evidencie, katalogizácia, kategorizácia, či podrobné vedecké spracovanie. Zbierkový fond je prezentovaný najmä výstavnou činnosťou, či už prostredníctvom stálej expozície, alebo špecialitou Múzea obchodu – putovnými výstavami na Slovensku , aj v Českej republike. Fond je nepriamo prezentovaný aj prostredníctvom spolupráce so subjektami reklamy, filmu, či obchodu. Ďalšou formou je publikačná činnosť. Múzeum uzatvorilo Dohodu o kultúrnej spolupráci s Mestským múzeom v Králikoch a stalo sa spoluorganizátorom sochárskeho sympózia Artex 2004. Múzeum

zabezpečovalo účasť slovenských a maďarských umelcov v rámci programu sympózia vychádzajúceho z orientácie na umelcov z krajín Vyšegrádskej štvorky.

V roku 2004 bola realizovaná 1. etapa prípravy novej stálej expozície v podkroví sídelnej budovy múzea v Bratislave, spočívajúca v stavebnej časti realizácie v hodnote 9.734.986,- Sk, pre ktorú bol v roku 2002 vypracovaný investičný zámer. Potreba realizácie je opäť veľmi akútna aj z dôvodu obnovenia aktivít mesta Ilava odpredať priestory expozície (múzeum je v prenájme) na podnikateľské účely. Použitie prostriedkov bolo v plnej výške schválené na rok 2004. V súčasnosti sa realizujú projektové práce pre samotný interiér stálej expozície. V opravách interiéru prízemnia budovy bude múzeum pokračovať obnovou troch najväčších depozitárov v roku 2006. Pokračovať bude akvizícia a ochrana zbierkového fondu vo vlastnej réžii, ale aj dodávateľským spôsobom (len v prípadoch, kde je potrebné využiť špeciálne odborné činnosti - reštaurovanie historických tlačí, umelecká maľba, ...). Pokračovať bude múzeum aj vo výstavnej činnosti v spolupráci s múzeami na Slovensku a v Českej republike. V múzeách bude pokračovať aj prieskum zbierkových fondov vo vzťahu k zameraniu Múzea obchodu, najmä v Uměleckoprůmyslovom múzeu a v Náprstkovom múzeu v Prahe. Vo vydavateľskej a propagačno - publikačnej činnosti bude múzeum pokračovať najmä v súvislosti s uvedením novej stálej expozície do života. V personálnej oblasti je stálou potrebou obsadenie odborného, funkčného miesta historika.

Budova Múzea obchodu na Linzbothovej 16 v Bratislave – Podunajských Biskupiciach

3. Odborné činnosti.

a) Výstavná činnosť

Stála expozícia – „Z histórie obchodu na Slovensku“

Expozícia bola otvorená počas celého roka v utorok až sobotu od novembra do marca od 8,00 –16,00 a od apríla do októbra od 9,00 – 17,00. Navštívilo ju 4.811 návštevníkov. Čo predstavovalo 19 ľudí denne. Stála expozícia je propagovaná najmä na školách a učilištiach regiónu, ako aj prostredníctvom regionálnych médií, reklamnými prícestnými pútačmi priamo v obci Klobušice, na diaľnici na exite Ilava ako aj v motorestopoch pri obci Beluša v smere od Žiliny a na čerpacjej stanici Transpetrol v smere od Bratislavy. Múzeum využíva mobilnú reklamu na zadnom skle autobusu na trase Bratislava- Trenčín – Považská Bystrica. Pravidelne sa rozosielať pozývacie listy na základné školy, stredné školy a učilišťa ako aj do rekreačných a liečebných zariadení na okolí (Piešťany, Nimnica,...). Expozícia je propagovaná aj na internetovej stránke múzea, ďalej na stránkach www.muzeum.sk Žilinskej firmy Decus, www.il.mesto.sk mesta Ilava ako aj na obecnej stránke www.volny.cz/klobusice/. Ďalej bola propagovaná v Považskobystrickej regionálnej televízii, v rádiu Dúha a Slovenskom rozhlase-rádiu Regína. Ďalej sa propaguje pomocou siete projektu „Matúšove kráľovstvo“, ktorého „pútnickým miestom“ sa expozícia stala.

Ťažiskovými návštevníkmi sú aj naďalej žiaci a študenti základných a stredných škôl, SOU, gymnázií, obchodnej akadémie, atď..... Dôležitou skupinou návštevníkov boli nemecky hovoriaci pacienti z Piešťan, ďalej pacienti z Trenčianskych Teplíc a Nimnice. Návštevnosť aj naďalej ovplyvňuje otvorenie diaľnice, čím sa expozícia dostala z hlavného ťahu na vedľajšiu cestu. Zásadnou zmenou v živote expozície je snaha miestneho úradu Ilava odpredať objekty kaštieľa, v ktorom výstava sídli, na podnikateľské účely, kde hrozí veľmi reálne stav nutnosti vyprázdniť priestory zo strany múzea na začiatku roku 2005. Aj preto sa múzeum rozhodlo pre realizáciu novej stálej expozície v podkroví sídelnej budovy v Bratislave (viď bod 2.). V stálej expozícii, ktorej chod zabezpečujú dve pracovníčky, sa konajú pravidelné prednášky pre školskú mládež.

Registračné pokladne „National Cash Register Co.“ v expozícii Múzea obchodu v Klobošiciach.

Vitrína s atraktívnymi medenými zásobníkmi na kávu v stálej expozícii v Klobošiciach

b) Výstavy

Múzeum pokračovalo aj naďalej v cestovaní so svojimi putovnými výstavami. V Českej republike prebiehala výstava „Historická reklama (zo zbierok Múzea obchodu)“. Výstava navštívila v roku 2004 Mestské múzeum v Moravskej Třebovej, Regionální múzeum Žďár nad Sázavou a Městské muzeum v Bystřici nad Pernštejnem. Mimochodom výstava pokračuje aj v roku 2005.

Výstava prezentuje všetky vystaviteľné, atraktívne a typické prostriedky dobovej reklamy, ako sú najmä plagáty, smaltované a plechové tabule, obaly, kartónové vývesky a stojany, vývesné štíty, prospekty, katalógy, účtenky, hlavičkové papiere a dokonca aj elektrický svetelný vývesný štít. Ako symboly múzea sú prezentované medené zásobníky na kávu a registračná pokladňa. Výstava musela byť v každom múzeu operatívne prispôsobovaná rozličným priestorom a podmienkam v každom múzeu, nakoľko množstvo predmetov je dané colným dokladom CARNET ATA. Výstava bola pri každom pobyte a každej preprave zvlášť poistená. Na propagáciu boli vydávané pozvánky a použité vopred vytlačené plnofarebné plagáty s bianco plochou pre dotlač.

Ďalšou výstavou bola „Čím poslužíme?(Obchod v minulosti)“ realizovaná vo Vlastivednom múzeu v Hlohovci vo výstavných priestoroch v „Robotníckom dome“, V Tríbečskom múzeu v Topoľčanoch v historickej budove súdu a v Západoslovenskom múzeu v Trnave v priestoroch historického kláštora klarisiek. Ťažiskom inštalácie bol nábytok obchodu so zmiešaným tovarom, opäť doplnený všetkými formami a prostriedkami dobovej reklamy a predmetmi dokumentujúcimi formy a spôsob predaja v minulosti. Výstava bola realizovaná vo výstavných priestoroch múzea v „Robotníckom dome“. K výstave bola vydaná plnofarebná obojstranne potlačená pozvánka so sprievodným textom a opäť boli použité farebné plagáty s bianco plochou na dotlač.

Múzeum sa čiastkovo zúčastnilo aj na 2 výstavách Malokarpatského múzea v Pezinku s tematikou vína, obchodu a stolovania. Pomáhalo aj pri zostavovaní výstavy k dejinám mesta vo Vlastivednom múzeu v Galante. Podieľa sa aj na stálej expozícii Múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši. Podobne pri realizácii novej expozície Múzea mincí a medailí v Kremnici, kde zapožičalo predmety doplnujúce interiér historického obchodníka. V Slovenskom Poľnohospodárskom múzeu v Nitre pomáhalo pri realizácii výstav a doplnení stálej expozície. Múzeum sa zúčastnilo na ďalšom ročníku veľtrhu Printing 04' výstavou k dejinám obalu a reklamy. Múzeum sa zúčastnilo svojou výstavou na Panónskom jesennom veľtrhu 2004 v Neusiedel am See v Rakúsku, ako súčasť prezentácie Západoslovenského regiónu.

Výstava „Čím poslužíme (Obchod v minulosti)“ v Trnave

Printing 2004

Prvoradou úlohou do budúcnosti bude aj realizácia novej stálej expozície v podkrovných priestoroch kúrie Juraja Alberta – sídelnej budovy múzea v Bratislave – Podunajských Biskupiciach. Prvá stavebná etapa bola úspešne ukončená a skolaudovaná. Pred múzeom stojí náročná úloha vytvorenia atraktívneho moderného interiéru a zaujímavej expozície.

Ukončená I. stavebná etapa rekonštrukcie podkrovia budovy Múzea obchodu v Bratislave

c) Akvizícia

V tejto základnej a podstatnej činnosti bolo múzeum znova úspešné a podarilo sa mu najmä vďaka možnostiam štátneho rozpočtu získať 333 ks zbierkových predmetov a písomností, čo predstavuje 92 prírastkových čísel, v nadobúdacej cene 149.910,- sk, hradenej z kapitálových prostriedkov.

Zbierkový fond bol takto obohatený o kolekcie plechových a kartónových škatuliek, smaltovaných a plechových tabúľ, zásobníky na kávu, váhy, fľaše, drobné reklamné predmety, nárezový stroj na šunku, okuliare, reklamné diapozitívy pre premietanie v kine, medailu z veľtrhu, pohľadnice, reklamné tlače, účtenky, cenníky a iné.

Na základe akvizičného prieskumu sú v evidencii múzea už aj predmety, ktoré bude potrebné získať v roku 2005. Predmety a písomnosti boli získané v obchodoch so starožitnosťami v Bratislave a v Trnave.

Predmety z akvizície v roku 2005

Olejoťlač na plechu – reklama na Šampanské

Zásobník na sypký tovar

d) Prieskum v iných inštitúciách

Prieskum sa sústredil najmä na Náprstkove múzeum v Prahe, ktoré má rozsiahlu zbierku reklamných plagátov. Prieskum a dokumentácia boli vykonané aj v Mestskom múzeu v Bystřici nad Pernštejnem, ktoré vlastní tiež predmety spadajúce do zbierkotvorného záberu MOB. Do budúcnosti bola dohodnutá ďalšia spolupráca a prieskum v Uměleckoprůmyslovom múzeu v Prahe, ktoré má najmä v oddelení maľby a grafiky obrovské množstvo historickej reklamy rôznych foriem.

e) Spracovanie zbierok

MOB má v prvom stupni evidencie zaregistrovaných 8.110 prírastkových čísel, čo predstavuje 59.952 ks predmetov, písomností a iných dokumentačných foriem. V druhom stupni evidencie, teda skatalogizovaných je 5.555 prírastkových čísel, čo predstavuje 50.390 ks. Múzeum má teda druhotne spracovaných skoro 85 % zbierkového fondu. Žiaľ MOB zaznamenalo v roku 2004 znova výpadky odborného pracovníka – historika zo zdravotných dôvodov. Prijatie ďalšieho odborného pracovníka bolo znemožnené zo strany zriaďovateľa nezvýšením kvóty počtu zamestnancov z 8 aspoň na 9. Tento fakt ostáva v platnosti aj na rok 2005. Z tohto dôvodu niektoré odborné práce nenapredovali, tak ako boli pôvodne plánované. Popri tom ideálny stav pre plnú funkčnosť Múzea obchodu Bratislava je aj podľa Organizačného poriadku min. 11 osôb zabezpečujúcich 14 funkčných miest.

f) Ochrana zbierok

V roku 2004 bolo zakonzervované a zreštaurované väčšie množstvo predmetov vo vlastnej reštaurátorskej dielni odborným reštaurátorom MOB. Bola prevedená protiplesňová dezinfekcia úložného zariadenia pre plagáty a kartónové stojany látkou „Peristil“. Opravené a zakonzervované boli viaceré kartónové, smaltované a plechové reklamy. Ďalej drevené obaly, ktoré boli zabezpečené proti červotočom.

Nepriamo sa ochrana zbierkového fondu zabezpečuje aj 2 strážnymi psami, elektronickou zabezpečovacou signalizáciou napojenou na centrálny pult ochrany Mestskej polície (EZS je zabezpečená aj stála expozícia v Klobušiciach), zároveň je celý objekt opatrený mrežami. Na EZS sa vykonávajú pravidelné revízie. Ochrana sa výrazne zdokonalila inštaláciou moderného protipožiarného systému, ktorá bola realizovaná pri príležitosti rekonštrukcie podkrovia v celom objekte. V roku 2005 bude bezdrôtovo napojená priamo na pult Hasičského zboru SR. Všetky depozitáre sú vybavené modernými vysušovačmi vzduchu zakúpenými postupne v minulých rokoch.

Počas putovnej výstavy v Českej republike boli zvlášť poistené každá preprava a pobyt v jednotlivých múzeách. Rovnako je poistený celý zbierkový fond v rámci majetku múzea.

Zreštaurovaný gulečník „Chronos“

g) Odborno – metodická, lektorská činnosť

Múzeum dlhodobo spolupracuje s viacerými múzeami, pri realizácii ich vlastných výstav. Tak má dlhodobo zapožičané predmety Múzeum Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši vo svojej expozícii o dejinách mesta, Malokarpatskému múzeu v Pezinku boli poskytnuté predmety a písomnosti, pre výstavy s tematikou vína, obchodu a stolovania, Múzeu kultúry karpatských Nemcov zasa katalógy a prospekty smaltovní a kovovýrobní. MOB podobne spolupracuje aj s inými subjektami. Predmety má v dlhodobej zápožičke Múzeum mincí a medailí v Kremnici, či Slovenské Poľnohospodárske múzeum. Pre Vlastivedné múzeum v Galante bola poskytnutá odborná pomoc pri realizácii výstavy z dejín mesta. Múzeum pravidelne poskytuje materiály študentom vysokých a stredných škôl s ekonomickým zameraním pri príležitosti vypracovávania seminárnych prác a pod.

V stálej expozícii v Klobošiciach pokračovala naďalej lektorská a prednášková činnosť. Prednášky sa uskutočnili nasledovne:

- 14.1. Počiatky obchodu na Slovensku
- 20.1. Kultúrny vývin Ilavy
- 28.1. Vývoj obchodu na našom území
- 3.2. Cechy a remeslá v Ilave
- 10.2. Ilavský hrad a barokový kostol
- 18.2. Historické pamiatky Ilavy
- 2.3. Vznik a história Ilavského pivovaru
- 10.3. Obdobie výmenného obchodu
- 17.3. Vývoj obchodu od najstarších čias po súčasnosť
- 23.3. Počiatky obchodu na Slovensku
- 7.4. Výmenný obchod na našom území
- 14.4. Vznik a história Ilavského pivovaru
- 20.4. Cechy a remeslá v Ilave
- 1.10. Kultúrny vývoj Ilavy
- 7.10. Počiatky obchodu na Slovensku
- 15.10. Cechy a remeslá Ilavy
- 4.11. Historické pamiatky Ilavy
- 11.11. Vývoj obchodu na Slovensku
- 19.11. Vznik Ilavského pivovaru
- 25.11. Obdobie výmenného obchodu

- 2.12. Počiatky obchodu na Slovensku
- 9.12. Ilavský hrad a barokový kostol
- 16.12. Cechy a remeslá Ilavy

Spolu sa na prednáškach zúčastnilo 868 detí.

h) Publikačná a propagačná činnosť

Múzeum vydalo 2.diel obrázkovo – náučnej publikácie „Výstava do vrecka, alebo obrázkový sprievodca po zbierkovom fonde II. – archív“, ktorá má snahu priblížiť formou výberu, zo všetkých zbierkových skupín zbierkový fond múzea, vychádzajúc z členenia na základe odborného katalogizačného triedníka. Tentoraz ide o 22 skupín z archívu múzea, ako sú napríklad merkantilné tlače, účtenky, katalógy, cenníky, reklamné tlače a iné.

Múzeum vydávalo ku väčšine výstav zvlášť plnofarebné obojstranné pozvánky, opatrené textom. Múzeum obchodu používa pri príležitosti otvorenia výstav svoj, na pomery slovenského múzejníctva rozsiahly reklamný fond – kalendáriky, bulletiny, PC – tašky, samolepky (2 typy), odznaky, plagáty, pohľadnice, či kľúčenky. Určitý počet týchto predmetov majú návštevníci k dispozícii výlučne zadarmo.

Pri príležitosti 20. výročia existencie MOB v roku 2003 boli vyrobené ešte v roku 2002 niektoré ďalšie a nové reklamné predmety, ako lietajúce taniere, pastelky, otvárače na fľaše, dvojfarebné perá, PC tašky, 2 druhy pohľadníc, kartičkové kalendáriky - 4 druhy, poháre 0,3 dl. a trojmesačné plánovacie kalendáre. Pri tejto príležitosti bol vydaný 13-listový 12-mesačný nástenný kalendár na roky 2003/2004 vytvorený z historických reklamných plagátov, opatrený odbornými textami. Niektoré z týchto predmetov je možné zakúpiť v stálej expozícii v Klobošiciach.

Múzeum propagovalo najmä svoju stálu expozíciu v Slovenskom rozhlase – rádiu Regína, rádiu Dúha, v regionálnej televízii v Považskej Bystrici, Trenčianske noviny a Ilavské noviny. Putovné výstavy zasa v regionálnej tlači a elektronických médiách v danej lokalite. Zároveň boli zadané podklady pre reklamný inzerát v nákladnej publikácii „Cestovný lexikón SR“ firmy Astor Slovakia.

i) Materiálne - technické vybavenie

V roku 2004 sa podarilo zrealizovať 1. – stavebnú časť rekonštrukcie podkrovia a časti prízemnia ako súčasť realizácie novej stálej expozície MOB. V podkroví bolo potrebné zrealizovať všetky inžinierske siete, vybudovať nové, od starých stropov nezávislé podlahy, kompletnú dvojvrstvovú izoláciu strechy, vybudovali sa vikiere. Vnútro bolo opatrené laminátovými podlahami a kompletným sadrokartónovým obkladom. Pre návštevníkov boli vybudované nové sociálne zariadenia, spolu s malou technickou miestnosťou a miestnosťou pre kotol. Na prízemí bola bývalá kancelária prerobená na recepciu expozície so schodiskom a výtahom pre telesne postihnutých návštevníkov, zároveň je tu aj strojovňa výtahu a malá technická miestnosť – budúca šatňa. Na prízemí boli vybudované nové sociálne zariadenia pre zamestnancov múzea, z ktorých jedno je vybavené aj pre telesne postihnutých návštevníkov. Do miestnosti recepcie boli vyrobené nové vstupné dvere aj so zárubňou podľa pôvodného historického vzoru. Zároveň boli opravené všetky dvere a zárubne na hlavnej komunikačnej chodbe múzea. Zároveň bola asanovaná novšia prístavba sociálneho zariadenia zo 60-tych rokov 20.stor. a na jej mieste bolo zrekonštruované pôvodné okno. Celý objekt bol konečne napojený na verejnú kanalizáciu. Zároveň bola vypracovaná analýza výdatnosti staršej studne pre potreby hasičov. V roku 2005 bude po vypracovaní projektovej dokumentácie vybudovaný interiér novej stálej expozície múzea, ktorá bude nainštalovaná a sprístupnená verejnosti na konci roka.

Doprava bola zabezpečovaná výlučne osobným motorovým vozidlom Daewoo Nexia, výnimočne VAZ 2107. V budúcnosti sa počíta s pokračovaním opráv interiéru budovy, obnovou 3 najväčších miestností – depozitárov.

5. Rozpočet.

Múzeu obchodu bol schválený rozpočet výdavkov na rok 2004 na 13.753.000,-, z toho na bežné výdavky 3.806.000,-, na kapitálové výdavky 9.947.000,-. V septembri bol rozpočet výdavkov v rámci všeobecného zvyšovania platových taríf zvýšený na 1.164.000,-, z toho bežné výdavky o 30.000,- z. j. na 3.664.000,-. V auguste bol rozpočet na bežné výdavky v rámci zvýšenia platových taríf upravený na 3.841.000,- Sk. Takto sa celkový rozpočet zvýšil na 13.788.000,- Sk. Rozpočtovým opatrením sme dostali povolenie presunúť nevyčerpanú čiastku 90.000,- Sk z bežných transferov na kategóriu tovary a služby. Bežné výdavky sme čerpali na 96% z upraveného rozpočtu t. j. vo výške 3.672.624,48,- Sk. Kapitálové prostriedky boli, po povolení zmeny účelu použitia časti prostriedkov na zbierkové predmety na výpočtovú techniku (50.000,-) vyčerpané na 100 %, t.j. vo výške 9.934.886,30,- Sk.

MOB prešlo od 1.4.204 na systém Štátnej pokladnice, čo výrazne zmenilo chod ekonomickej oblasti, systém plánovania a bankového styku.

Príjmy múzea boli stanovené na 50.000,-, naplnené boli na 162 %, vo výške 80.812,22,-Sk. Stav fyzických osôb predstavoval 8 pracovníkov, ktorí zabezpečovali obsadenie 11 funkčných miest. Skutočné čerpanie rozpočtu k 31.12.2001 bežných výdavkov v Sk bolo nasledovné:

610– Mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania –1.235.711,- , z toho -
611 – tarifné platy – 835.518,-
612 – príplatky (osobné a za riadenie) – 251.473,-
614 – odmeny –144.720,-

620– Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisť. – 392.988,- , z toho –
621 – zdravotné poistenie –117.990,-
625 - poistné do sociálnej poisťovne spolu – 274.998,-
z toho:

625 001 – nemocenské poistenie – 37.254,-
002 – starobné poistenie – 274.998,-
003 – úrazové poistenie –10.114,-
004 – invalidné poistenie – 32.205,-
005 – poistenie v nezamestnanosti – 13.902,-
007 – rezervný fond – 30.620,-

630 – Tovary a ďalšie služby spolu – 2.040.913,48,-
z toho:

631 – cestovné náhrady spolu – 76.290,06,-

z toho:

631 001 -tuzemské cestovné spolu – 3.896,-

631 002 – zahraničné cestovné spolu – 72.394,06,-
v tom:

V cestovných náhradách sú zahrnuté výdavky na ubytovanie, stravné, cestovné a vreckové počas služobných ciest na Slovensku, v Českej republike, v Maďarskej republike a v Rakúsku. Služobné cesty súviseli s realizáciou výstav, akvizíciou, prieskumom, organizovaním sympózia, údržbou stálej expozície, rokovaniami, atď. (Hlohovec, Topoľčany , Nitra, Klobušice, Praha, Králiky, Jihlava, Rychnov nad Kňěžnou, Moravská Třebová, Svitavy, Žďár nad Sázavou, Telč, Bystřice nad Pernštejnem, Zlín, Žamberk, Týniště nad Orlicí, Budapešť a Neusiedel am See).

632 – energie, voda a komunikácie – 421.468,40,-
z toho:

632001 – Energie - zálohové platby a vyúčtovanie spotreby za el. energiu, tepelnú energiu a vykurovací plyn v Bratislave a Klobušiciach – 239.895,80,-

632002 – vodné, stočné v Bratislave – 2.703,-

632003 – Poštovné a telekomunikačné služby – poštovné poplatky, telefónne poplatky za účastnícke stanice Bratislava, Klobušice, fax, mobil, internet – 178.869,60,-

633 – Materiál – 507.576,48,-

z toho:

633002 – výpočtová technika – digitálny diktafón – 2.990,-

633003 - telekomunikačná technika – 29,-

633004 – prevádzkové stroje, prístroje a zariadenia – kotúčová píla, vysokotlakový čistič, rebrík, dvojvedrový vozík, stojanové lampy, hasiace prístroje, snehová fréza – 66.451,50,-

633006 – všeobecný materiál – posypová soľ, ochranný štít, tonery, cartridge, farby, riedidlá, moridlá, čistiace, hygienické a dezinfekčné prostriedky, CD-R, CD-RW, molitan, vruty, skrutky, hmoždinky, silikón, silón, žiarovky, žiarivky, sieťovina ochranný záves, plátno, kladivo, lopata, šelak, sekera, maskovacie pásky, sololit, sada klieští, oceľová vlna, bublinková fólia, kufor na náradie, madlá pre telesne postihnutých do WC, výstražné vesty, trojmesačné – plánovacie kalendáre, reklamné dáždnyky, publikácia „Výstava do vrecka II.“, potrava a veterinárne oštenie strážnych psov Tiny a Bessie – 377.226,-

633009 – knihy, časopisy, noviny - predplatné - Zbierky Zákonov, Finančný spravodajca, Práca a mzdy, Krásy Slovenska, Múzeum, SME, nákup odborných kníh – 29.804,-

633010 – Pracovné odevy a obuv – prešivaná kombinéza, pracovné nohavice - 1.360,-

633013 – drobný nehmotný dlhodobý majetok – program „ Práce a mzdy“ – ŠP – 24.990,-

633016 – reprezentačné výdavky – výdavky na občerstvenie a pohostenie pri príležitosti návštev a podujatí MOB – 4.725,50,-

634 – dopravné – 258.098,80,-

z toho:

634001- palivo, mazadlá, oleje, špeciálne kvapaliny– benzín pre služobné mot. vozidlá Daewoo Nexia a čiastočne Vaz 2107 – 168.451,-

634002– servis, údržba, opravy– oprava zlomeného disku, výmena pneumatík, výmena čelného skla, garančné prehliadky, výmena bŕzd, oprava tlmičov, oprava spínacej skrinky, oprava palivového systému, výmena termostatu, výmena autobaterie -50.313,80,-

634003 – poisťné – havarijné poisťenie Daewoo Nexia, zákonné poisťenie VAZ 2107 – 28.079,-

634004 – prepravné – preprava zbierkových predmetov na výstavy – 8.535,-

634005 – karty, známky, poplatky – diaľničné známky – 2.720,-

635 – Rutinná a štandardná údržba – 239.192,80,-

z toho:

635001 – oprava interiérového vybavenia – oprava sklenenej reklamy – 500,-

635002 – údržba výpočtovej techniky, záručný a pozáručný servis PC, aktualizácie programu, udržiavací poplatok, rozhranie ŠP-102.519,50,-

635004 – údržba prev. strojov, prístrojov a zariadení – revízia EZS, prečistenie kanalizácie – 10.657,90,-

635005 – oprava špeciálnych zariadení – oprava hasiacich prístrojov a EZS – 10.854,40,-

635006 – údržba administratívnych budov – hydrogeologické práce (výdatnosť vodného zdroja pre potreby hasičov), utesnenie vodovodného potrubia, výroba, oprav , montáž a náter interiérových dverí, zhotovenie, osadení mreží a stojanových lúčov – 114.661,-

636 – Nájomné za prenájom – 144.196,-

v tom:

636001 – budov, priestorov a objektov– nájomné za priestory stálej expozície MOB v Klobošiciach - 142.580,-

636002 – prev. strojov, prístrojov a zariadení – príslušenstvo v novovybudovaných sociálnych zariadeniach (osviežovače vzduchu, zásobníky na mydlo, mechanické uteráky, zásobníky na toaletný papier) – 1.616,-

637 – služby – 394.090,94,-

z toho:

637001 – školenia, kurzy, semináre –školenia mzdového účtovníctva, seminár ŠP – 1.705,-
637003 –propagácia, reklama, inzercia – prenájom reklamnej plochy na autobuse propagujúcej klobušickú expozíciu, vytvorenie webovej stránky, inzercia v Zlatých stránkach – 23.209,50 , -
637004 – všeobecné služby – odvoz pevného domového odpadu, Karnet ATA, členský príspevok a poplatky Zväzu múzeí na Slovensku, preklady do AJ a NJ, spracovanie účtovníctva a výkazníctva, zhotovenie drevených prepravných debien, revízia plynového zariadenia, prezentačný obrazový materiál o MOB na výstavy – 184.428,60,-
637005 – poplatky za bezpečnostné monitorovanie objektu, technik PO, geodetické práce – 47.091,-
637011 – štúdie, expertízy, posudky – znalecký posudok na VAZ 2107 – 2.400,-
637012 – poplatky, odvody, dane – 8.807,64,-
637014 – stravovanie – stravné lístky pre zamestnancov Bratislava, Klobušice – 25.217,20,-
637015 – poistné – majetok MOB a poistenie výstav a prevozov zbierkových predmetov v zahraničí – 57.086,-
637016 – povinný prídel do SF – 11.956,-
637023 – kolkové známky – 900,-
637027 – odmeny na základe dohôd o vykonaní práce – vedenie účtovníctva výkazníctva, oprava PC, servis webovej stránky, odborné posudky – 31.290,-

642 – bežné transfery – úhrada PN - 3.012,-

700 – Kapitálové prostriedky – 9.734.986,30,-

z toho :

- projekt na realizáciu I. etapy realizácie novej stálej expozície - stavebnej časti rekonštrukcie podkrovia objektu MOB – 545.020,-
- dotlač paré projektu pre potreby príslušných inštitúcií – 15.470,-
- stavebný dozor rekonštrukcie podkrovia – 178.000,-
- realizácia rekonštrukcie podkrovia – 8.996.496,30,-
- nákup zbierkových predmetov – 149.910 , -
- nákup PC – 49.990,-

Efektívnosť čerpania prostriedkov štátneho rozpočtu v roku 2004 bola vyhovujúca. Celkove sa výdavky čerpali na 98% - schválených 13.788.000,- – čerpanie 13.607.510,78,-

V položkách:

610 –Mzdy platy a ostatné osobné vyrovnania. Efektívnosť čerpania viac ako 97%, schválených 1.267.000,- - čerpanie – 1.235.711,-.

620 –Poistné. Čerpanie bolo nižšie, kvôli častým PN dvoch pracovníkov - takmer 90%. Schválených 443.000,- - čerpanie 392.988,-

630 – Tovary a ďalšie služby. Čerpanie po úpravách takmer 97%. Schválených bolo 2.121.000 a čerpaných bolo 2.040.913,48,-.

700 – Kapitálové výdavky – schválených 9.947.000,-, čerpaných 9.934.886,30,- takmer 100%.

Nevyčerpané 2 % z celového rozpočtu zaznamenávame najmä vďaka dlhodobým a častým PN 2 pracovníkov MOB v roku 2004 a tým aj znemožnením realizácie niektorých menších aktivít. Rok 2004 však hodnotíme, ako zatiaľ najúspešnejší v histórii múzea vôbec. Veď ukončením I. etapy realizácie novej stálej expozície sa múzeum k svojmu prvoradému cieľu priblížilo na dosah.

6. Personálne otázky

Múzeum obchodu Bratislava patrí medzi najmenšie múzeá na Slovensku. Vo svojom organizačnom poriadku má stanovených 14 funkčných miest v 5 oddeleniach – riaditeľa, oddelenie výskumu múzejných predmetov, oddelenie výskumu písomností (archív), hospodársku správu a stálu expozíciu. Fungovanie týchto miest je možné zabezpečiť minimálne 11 fyzickými osobami. V súčasnosti má však zriaďovateľom regulatívne povolených len 8 fyzických osôb.

V roku 2004 bol obsadených len 11 funkčných miest 8 fyzickými osobami . Už stálym problémom je absencia – neobsadenie odborných vysokoškolských miest – historikov. V roku 2003 boli 2 odborné funkčné miesta historikov neobsadené.

7., 8. Hodnotenie, analýza vývoja organizácie.

Múzeum obchodu, ako štátna rozpočtová organizácia hradila všetky svoje výdavky z prostriedkov štátneho rozpočtu. Tento rok hodnotíme z hľadiska štátneho rozpočtu ako zatiaľ najúspešnejší. Podarilo sa plniť všetky základné poslanie múzea ako takeého. Zbierkový fond bol obohatený o 333 kusov predmetov a písomností . Napríklad v rokoch 2000 a 1998 neboli pridelené múzeu kapitálové prostriedky a tak neboli vykázané žiadne prírastky.

Všetky výstavy múzea videlo spolu 21.769 návštevníkov, čo predstavuje výrazný nárast oproti roku 2003. Podstatné je že sa múzeu podarilo realizovať I. etapu realizácie novej stálej expozície – stavebnú časť rekonštrukcie podkrovia. Na výber realizátora bola vypísaná verejná súťaž, ktorej sa zúčastnili 3 firmy z Bratislavy. Prvoradou úlohou na rok 2005 je zabezpečiť realizáciu interiérového projektu stálej expozície a potom prostredníctvom verejnej súťaže obstarat' realizátora kompletného interiéru a zabezpečiť inštaláciu expozície a jej slávnostné sprístupnenie verejnosti, spojené s masívnou propagáciou. Múzeum obchodu má ambície vytvoriť modernú najmä svojimi formami, architektúrou interiéru a spôsobom komunikácie s návštevníkom netradičnú a možno aj „hi-tech“ múzeálnu expozíciu.

Prechod na systém štátnej pokladnice sa zatiaľ osvedčil, najmä po osvojení si pravidiel a spôsobu práce príslušnými pracovníkmi, ako moderný a čiastočne zjednodušujúci.

Aj ochrana zbierkového fondu dosiahla novú vyššiu úroveň kompletnou inštaláciou elektronického protipožiarneho systému, ktorý musí byť odskúšaný a bezdrôtovo napojený na centrálny pult hasičského zboru SR v roku 2005.

V roku 2006 bude pokračovať postupná oprava interiéru opravou dvoch z troch najväčších miestností objektu – depozitárov. Čo bude mimoriadne náročná úloha, nakoľko ide o priestory vysoko naplnené zbierkovými predmetmi.

Múzeum chce aj naďalej pokračovať vo vystavovaní v Českej republike a to pokračovaním putovania výstavy „Historická reklama“ a realizáciou novej výstavy s tematikou nealkoholických nápojov. Múzeum chce obnoviť a zintenzívniť spoluprácu s Maďarským múzeom obchodu a pohostinstva v Budapešti a nadviazať kontakt s nemeckým Múzeom obalu v Heidelbergu.

Múzeum opäť požiadalo zriaďovateľa o povolenie zvýšenia počtu fyzických osôb aspoň na 9, aby mohlo prijať odborného pracovníka s historickým vzdelaním, nakoľko v súčasnosti je v múzeu opäť jediný takýto pracovník – riaditeľ. Toto by výrazne prispelo k rastu múzea, ako odborného pracoviska po všetkých stránkach. Múzeum sa ako spoluorganizátor opäť zúčastní na príprave medzinárodného umeleckého sympózia v Králikoch ARTEX 2005, kde zabezpečí najmä účasť Maďarskej časti umelcov.

prom. hist. Marcel Juck
riaditeľ Múzea obchodu